

HUMANITAS

ORGAAN VAN DE STICHTING VOOR MAATSCHAPPELIJK WERK OP HUMANISTISCHE GRONDSLAG

REDACTIE: P. C. FABER en J. BOETJE - Medewerkers: Mr L. A. Donker, Mr R. Friedman-v. d. Heide, Dr F. Grewel, F. R. de Geus, Prof. Dr G. Th. Kempe, D. Q. R. Mulock Houwer, H. Ploeg Jr, Dr A. Querido, Mr B. v. d. Waerden, e.a.
Adres Redactie en Administratie: Stadhouderskade 139, Amsterdam-Zuid. Telefoon 98665. Gemeente Giro S 602.

Woord en daad

Al eens eerder schreef ik in ons orgaan, dat er bij een puber dikwijls een vrij grote afstand ligt tussen het woord en de daad. Vergis ik me niet, dan is het Stern geweest, die eens schreef, dat een puber zijn doel net zo hoog als de sterren stelt en er op schiet met houten pijlen.

Van onze organisatie heb ik wel eens gezegd en geschreven, dat „Humanitas” was te vergelijken met een puber. Er was een zeer grote afstand tussen woord en daad.

In de eerste tijd konden we niet anders doen dan onze plannen ontvouwen en trachten voor die plannen sympathie en steun te verkrijgen. We gingen toen uit van de gedachte, dat het betrekkelijk spoedig mogelijk zou zijn onze plannen om te zetten in daden. Telkens en telkens weer moesten we een beroep doen op het vertrouwen, dat men in „Humanitas” wilde stellen.

Achteraf kan worden vastgesteld, dat ons optimisme in zeker opzicht te groot is geweest. Niet zo spoedig als we hoopten, konden we tot verwezenlijking van onze plannen overgaan. Wie de oorzaken van dit niet-zo-spoedig slagen wil onderzoeken, zal stellig rekening dienen te houden met de algemene inslag van het Nederlandse volk na de bevrijding. In de bezettingstijd en misschien ook vlak daarna was er de bereidheid om nieuwe plannen te steunen en mee te helpen aan de verwezenlijking van die plannen. Al spoedig echter was te constateren een zekere vermoeidheid en een zekere verslapping. „Humanitas” heeft dit ook ondervonden.

Het gevaar van het niet spoedig slagen is dan altijd, dat de mogelijkheid bestaat, dat ook bij degenen, die niet zo dadelijk de moed opgeven, het vertrouwen er uitgaat en de hulp, die onontbeerlijk is, niet meer wordt verleend.

De strijd van degenen, die willen doorzetten omdat ze geloven in de opgave, die hen volgens hun geweten, is gesteld, is dan zwaar. Het zou onjuist zijn te beweren, dat het bestuur van „Humanitas” en dat de schrijver van dit artikel nimmer gekend hebben ogenblikken, waarin ook zij de toekomst zagen als niet-al-te-rooskleurig. Doch de overtuiging, dat de weg, die zij uitgestippeld hadden, de juiste was, gaf hen altijd weer de kracht om toch vol te houden en door te zetten. Zij bleven getuigen van hun inzicht, zij wisten, dat het

ogenblik zou komen, dat ze konden zeggen: hier is de daad!

Het is nog te vroeg om te zeggen „Humanitas” is geslaagd, maar heel overtuigd constateren we: „Humanitas” is bezig te slagen!

Misschien te vroeg hebben we het uitgesproken en we hebben het meermalen herhaald, „Humanitas” wil en zal hulp verlenen in de zin van „Makkerhulp”. We weten, we zijn er nog lang niet, maar we zijn op weg!

Het „moeilijkste” voor een sollicitant is eigen bekwaamheden te etaleren. Ik stel het op prijs, wanneer ik gevoel, dat de sollicitant op dat gebied bepaalde remmingen heeft te overwinnen.

Wanneer wij in dit nummer van „Humanitas” iets vertellen uit onze dagelijkse praktijk, dan hebben we ook bepaalde remmingen moeten overwinnen. Het liefst werken we zonder in dit opzicht aan de weg te timmeren. Echter, het is soms noodzakelijk om te demonstreren en derhalve leze men, wat we onder de titel „Hulp van mens tot mens” uit de dagelijkse praktijk konden mededelen.

Van den beginne af hebben we betoogd, dat op het gebied van de kinderbescherming een taak voor „Humanitas” lag. We zagen het als onze plicht om voogdijkinderen in gezinnen onder te brengen. Echter we wilden dit werk niet aanpakken voor en al eer onze organisatie stevig genoeg was en we enige financiële reserves hadden gekweekt. Welnu, aan beide voorwaarden is voldaan en derhalve heeft het Centraal Bestuur aan de minister van Justitie **erkenning gevraagd als voogdijvereniging**. Zodra deze erkenning is verkregen, zullen we bepaalde voogdijraden berichten, dat „Humanitas” bereid is de voogdij over kinderen van ouders, die ontzet worden uit de ouderlijke macht te aanvaarden en we zullen de gezinnen zoeken en vinden, in welke deze kinderen kunnen worden opgenomen. De ervaring, die onze afdelingen opdeden met het plaatsen van Oostenrijkse kinderen in gezinnen, zal ons daarbij van pas komen.

Gaat alles zoals we verwachten, dan zullen in 1950 onze eerste voogdijkinderen in gezinnen geplaatst zijn. De afstand tussen woord en daad zal zijn verminderd.

„Humanitas”, zo stelden we reeds in 1945, heeft een taak ten opzichte van de kinderbescherming (ge-

GEZINSVERZORGING

Een stem uit Groningen

In verband met gehouden Congres voor Gezinsverzorging, is het gewenst om eens uiteen te zetten wat er in Groningen gedaan, en tot stand gekomen is.

In December 1947 zijn er besprekingen gehouden met vertegenwoordigers van de kleine kerkelijke groepen, de Ver. v. Huisvrouwen, besturen van de Vrouwenbond van de Partij van de Arbeid, Coöperatie „De Toekomst” en later met de Vrouwenbond van het N.V.V., om te komen tot een stichting voor Gezinsverzorging. In het algemeen was men het er over eens, dat er grote behoefte bestond aan een dergelijke verzorging en was men bereid om er in principe toe over te gaan. Het gehele jaar 1948 is er tijd aan besteed, maar ten slotte bleek, dat er enkele van de kleine kerkelijke groepen en de Ver. v. Huisvrouwen zelfstandig begonnen waren. Dit heeft er toe geleid, dat we in het begin van 1949 opnieuw besprekingen hebben gevoerd met de Vrouwenbonden van Partij. N.V.V. en Coöp. „De Toekomst”. De Sectie Gezinsverzorging „Humanitas” werd opgericht: een commissie samengesteld uit bestuurders van „Humanitas” en vertegenwoordigers van de Vrouwenbonden zijn direct met de propaganda begonnen om leden in te schrijven. Op 29 Mei werd onze eerste gezinsverzorgster aangesteld. Spoedig moest tot uitbreiding overgegaan worden, want 1 Juli begon de tweede. De propaganda werd voortgezet, en het ledental uitgebreid. De aanvraag voor verzorging nam toe, met als gevolg, dat 1 November de derde en 15 November de vierde verzorgster werden aangesteld. In September ging de eerste naar de school te Bakkeveen voor het bereiken van haar diploma. Op 15 Jan.

vervolg van pag. 1

zinsvoogdij vrijpatronaat), van de reclassering, van de vrijwillige armenverzorging, van de gezinsverzorging. Deze arbeid, zo hebben wij bij herhaling en voortdurend gezegd, moet geschieden in de afdelingen. Wij hebben er voor gepleit telkens en telkens weer. Thans kunnen we constateren, dat in verschillende afdelingen deze arbeid is aangepakt of begonnen zal worden. Zeker we weten, niet alle afdelingen werken reeds op volle toeren, maar niet alleen het begin, ook de uitbreiding is er. Men verstaat het ernstige maan-woord van onze algemene voorzitter, mr In 't Veld en men pakt aan.

We vertellen in dit nummer iets uit het leven van sommige afdelingen. We weten, er gebeurt meer en er staat nog veel op stapel. Vergissen we ons niet, dan komt binnen niet te lange tijd onze afdeling Den Haag met verrassend nieuws.

De behoefte deel te nemen aan het werk van „Humanitas” stijgt. Op het eiland Flakkee is er neiging aan de slag te gaan, in Hoorn komen we op 10 Februari met een aantal belangstellenden bijeen, in Maart gaan we, zo mogelijk, oogsten, wat ons C.B.-lid, mej. Kloeve Korn, met niet aflatende ijver in Zeeland heeft gezaaid.

Woord en daad, er was een grote afstand tussen deze beide begrippen. Deze afstand wordt verkleind. In begin Juni vierten we, heel erg bescheiden, ons eerste lustrum en daar zullen we getuigen, ondanks alle moeilijkheden en bezwaren, we komen er! We gaan van het woord tot DE DAAD!

P. C. F.

gaat de tweede. Op 1 Januari jl. waren we de 400 leden gepasseerd, en zal nog verder uitgebreid worden. Tal van gezinnen zijn er in de eerste 7 maanden verzorgd, waaruit blijkt, dat de behoefte groot is. Uit een en ander blijkt, dat het zelfstandig werken van de Sectie: Gezinsverzorging voor „Humanitas” mogelijk is, al moet natuurlijk niet tegen de bergen werk opgezien worden. De samenwerking met het gemeentebestuur is uitstekend, terwijl onze commissie zitting heeft in de door de gemeente samengestelde contactcommissie welke bestaat uit alle instellingen ter plaatse. We mogen ten slotte vaststellen, dat het met de gezinsverzorging uitstekend gaat.

G. J. TIMMERMAN.

Een stem uit Dordrecht

Uit een artikel in „Het Vrije Volk” van 4 Januari 1950 nemen we het volgende over:

Sectie Gezinszorg, bloeiende tak van de Humanitas-stam

Cijfers tonen de behoefte aan

De Dordtse straten zijn maar kil en nat in deze dagen. Het asfalt glimt en de huisvrouwen, die worden aangelokt door uitverkoop-koopjes, haasten zich met het hoofd diep in de kraag weggedoken. In deze tijd is het begrip „griep” een vervelend-tastbare werkelijkheid... de sectie „Gezinszorg” van de stichting voor maatschappelijk werk „Humanitas” heeft handen vol werk.

Om die Gezinszorg is dit artikel eigenlijk begonnen. Wij belden gisteren één van onze vrienden op en hij antwoordde met een zielig nassaal geluid, dat alles goed ging. Alleen was hij zelf snipverkouden en lag zijn vrouw met griep op bed (geen gewóón griepje, maar zo één die de wereld tot een somber tranendal maakt). Toch goed? Ja, want 'smorgens was er een gezinsverzorgster die van zijn gezin een vlot-lopende machine maakte. Des middags hebben wij ons gehaast meer over dit werk te weten te komen. Wij vertelden u hierna het resultaat van ons onderhoud.

Na de bevrijding is de stichting Humanitas pas ter wereld gekomen. Deze geboorte was het resultaat van besprekingen tijdens de oorlog. In en door de oorlog is men eerst goed gaan beseffen, dat maatschappelijk werk voor „onkerkelijken” onontbeerlijk is. Natuurlijk moet er ook, voor „de” donkere nacht in de Nederlandse geschiedenis een aanvang nam, bij deze groep behoefte zijn geweest aan maatschappelijke hulp. Maar nieuwe vormen groeien nu eenmaal langzaam. Er is vaak een bijzondere stimulans voor nodig. De ellende door de oorlog ontstaan was de stimulans voor de „onkerkelijken” voor zich zelf het maatschappelijk werk aan pakken. Vrij vlug na de bevrijding al werd Humanitas in het leven geroepen. Landelijk is in samenwerking met de kleine kerkelijke groeperingen, die zelf geen apparaat konden opzetten, begonnen. Overigens werd die samenwerking aan de afdelingen overgelaten, doch in onze stad bestaat zij inderdaad.

Thans bestrijkt Humanitas de gezinsvoogdij, het onderbrengen van buitenlandse kinderen bij pleegouders, de sociale zorg en... de gezinszorg. De taak van de stichting bij de sociale zorg is voornamelijk bemiddelend.

Van deze „takken” bloeit de gezinszorg meer dan de andere, natuurlijk. Immers deze is gericht op onmiddellijke hulp en geeft dan ook onmiddellijk resultaat te zien. Er is ten opzichte van reeds lang bestaande instellingen op dit gebied uiteraard veel

in te halen, maar de Gezinszorg Humanitas is een werkelijk bloeiende tak van de Humanitasstam.

Hoe het begon

In het voorjaar van 1948 was er een bestuursverandering in Humanitas en in het nieuwe bestuur kwam direct de noodzaak van gezinszorg ter sprake. Van verschillende kanten was aandrang uitgeoefend tot dit werk te komen en toen men op 8 November van hetzelfde jaar kon beginnen, hadden zich al ruim 150 gezinnen opgegeven. Dat was genoeg om de subsidie van rijk, provincie en gemeente te waarborgen. Men startte met één gezinsverzorgster. Op 1 Januari 1949, nog geen twee maanden later dus, waren er al genoeg contribuanten om een tweede verzorgster in dienst te stellen. Er ging een goede roep uit van deze sectie van Humanitas, zó dat in begin April de derde gezinsverzorgster met haar werk kon beginnen en maar net drie weken later de vierde. Dat wil zeggen, dat toen al 600 gezinnen bij Humanitas' Gezinszorg waren aangesloten. Het initiatief van de E.M.F., dat haar personeel collectief deed aansluiten, droeg hiertoe uitermaats niet gering bij. Er is contact met andere bedrijven gezocht tot een dergelijke collectieve aansluiting te geraken.

Toen men in onze stad startte had men natuurlijk geen enkele ervaring. Overleg met andere steden, waar dit werk reeds bezig was, heeft tot leidraad gestrekt. Vooral als men dit gebrek aan ervaring in ogenschouw neemt, kan men zeggen, dat er in korte tijd veel goeds is verricht. In cijfers uitgedrukt: in ruim 1 jaar steeg het aantal verzorgsters van 1 tot 4 en het aantal aangesloten gezinnen van ongeveer 150 tot 600..... Deze cijfers zijn overigens het beste

bewijs, dat er in een grote behoefte werd voorzien.

Wij vertelden u nog niets over het eigenlijke werk. De gezinsverzorgster treedt op — na aanvraag en op advies van de huisarts — als de moeder van een gezin het bed moet houden of door ernstige redenen buitenshuis moet verblijven. Zij is dus in gevallen van nood de plaatsvervangster van de moeder. Het is te begrijpen, dat in gezinnen met schoolgaande kinderen haar hulp een ware verlichting kan zijn. O nee, de gezinsverzorgster is geen dienstmeisje, dat voor allerlei doeleinden kan worden gebruikt. Zij is in de ruimste zin het plaatsvervangende vrouwelijke gezinshoofd. Zó alleen mag haar werk worden beschouwd en zo alleen kan het de gewenste resultaten opleveren.

Petje af!

Over het algemeen zijn de ervaringen buitengewoon prettig. Meestal zijn de mensen erg blij met de hulp. De verzorgsters zijn zelf enthousiast. Zij hebben dit enthousiasme nodig, want haar taak is zwaar. Het werk vraagt veel aanpassingsvermogen, want niet één gezin is gelijk aan het andere en overal komen bepaalde problemen kijken. Als men bedenkt, dat de meisjes niet ouder zijn dan 20—25 jaar neemt men toch wel even zijn petje af...

De contributies zijn zeer gering en de bijdragen na verleende hulp eveneens. De laatste zijn bovendien „progressief”. Hoe lager het gezinsinkomen hoe lager de bijdrage. Zeker, de verleende subsidies zijn onmisbaar, maar dat Humanitas kan werken op deze basis is toch wel voor een groot deel te danken aan het feit, dat iedereen behalve de verzorgsters belangeloos werkt.

Het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming onder nieuwe leiding

Als opvolger van de heer Mulock Houwer werd tot directeur van het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming benoemd Drs van Eden te Rotterdam.

Met ingang van 1 Februari trad de nieuwe directeur in functie. Al is onze hoop, dat zou worden gevonden een man, die in de kinderbescherming zijn sporen had verdiend, niet in vervulling gegaan, wat we omtrent de nieuwe functionaris vernamen, geeft ons toch het vertrouwen, dat de heer Van Eden zijn functie goed zal kunnen vervullen.

Gedurende een vijftal maanden trad de voorzitter van de Nationale Federatie, de Nederlandse Bond tot Kinderbescherming, als waarnemend-directeur op.

Van vrij dichtbij hebben we kunnen volgen, wat deze voorzitter-directeur in die tijd heeft verricht. Het Nationaal Bureau dient hem dank te weten voor al de arbeid, welke in deze tijd door mr Overwater en de staf van het bureau is gepresteerd.

P. C. F.

HULP VAN MENS TOT MENS

Kent u „Ducdalf” van de VARA? Zo niet, luister dan eens naar de VARA en hoor, wat het Departement van Kleine Zaken zo al niet te behandelen krijgt.

Ducdalf ontvangt vele brieven. Soms ook brieven met verzoeken om hulp. Ducdalf en Humanitas kennen elkaar een beetje en vandaar dat er ook wel eens een brief, gericht aan Ducdalf, wordt doorgezonden aan Humanitas.

Och, het was niet zo'n belangrijke brief, die ons via Ducdalf bereikte. Ergens in Nederland ligt een man ziek. Hij ligt altijd te bed. Hij geniet een uitkering en er is geen direct financiële nood. De patiënt kan niet altijd lezen, dat laten z'n ogen niet toe. Voor afwisseling wil hij gaarne wat tekenen en zijn tekenin-

gen opkleuren. Een verfdoo bezit hij niet. Zijn uitkering staat hem niet toe een verfdoo aan te schaffen. Hij wendt zich tot Ducdalf. De brief komt bij Humanitas. Hebben we niet een fonds „Makkerhulp”. Er wordt niet veel gevraagd, een tijdrovend onderzoek is niet nodig. De verfdoo wordt gekocht en verzonden naar de patiënt naar dat kleine dorpje ergens in Nederland.

De man kent „Humanitas” niet. Het heeft ook niet. De dankbrief die we ontvingen, publiceren we niet. Er is een klein beetje poëzie gebracht.

Er is een gezin ergens in Nederland. Het is een prima gezin. Het echtpaar heeft nimmer zich zelf gezocht. Het heeft gezorgd voor anderen. In dit uitstekende gezin vond een pleegkind indertijd een veilige plaats. Het pleegkind is man geworden, de pleegvader werkt niet meer, hij heeft een klein pensioen. Wij kennen deze man, deze harde werker, deze eenvoudige strijder voor onze gemeenschappelijke idealen. Voor „Humanitas” was hij een ijverig medewerker. De man wordt ziek, ernstig ziek. De behandelende geneesheer schrijft dure voedingsmiddelen voor. Het pensioen is klein, ontoereikend voor deze dure voedingsmiddelen. „Humanitas” hoort van dit geval. Er is een fonds „Makkerhulp”. Hulp wordt verstrekt. Klein werk, in stilte verricht. Voortreffelijk werk. Een voorrecht als je er aan mee mag werken.

Er is een vakbond. Deze vakbond heeft ergens in Nederland een lid, dat in zeer moeilijke omstandigheden verkeert. Zeer geruime tijd was het hoofd van het gezin ziek. „Uitgetrokken” van de ziekte, geniet het gezin thans een uitkering van de Gemeentelijke Dienst van Sociale Zaken. Door de langdurige ziekte is er buitengewone nood in het gezin. Met de Gemeentelijke Dienst wordt overleg gepleegd. Er is geen bezwaar, dat „Humanitas” uit het fonds „Makkerhulp”

Wat is maatschappelijk werk?

Ieder, die wel eens voor een gezelschap heeft gestaan, om een sociaal probleem te bespreken, weet, dat hij ook gesteld kan worden voor de beantwoording van de vraag om met enkele woorden weer te geven wat onder maatschappelijk werk wordt verstaan. Als hij zich dan even bezint om die vraag te beantwoorden, dan blijkt het, dat dit niet zo eenvoudig is. Zeker, de spreker kan vertellen, dat ter aanvulling van hetgeen de Overheid op sociaal terrein doet, de maatschappelijke werker arbeid vindt bij de gezinsverzorging, de gezinszorg, de kinderbescherming, de reclassering, maatschappelijke voorlichting, jeugdzorg, hulp voor bejaarden, enz. enz.

Toch geeft deze beantwoording hem, de spreker, noch het gehoor op zich zelf volledige bevrediging, omdat het mogelijk moet zijn meer sterker te doen aanvoelen wat eigenlijk maatschappelijk werk is.

Het stemt tot vreugde, dat bij onze katholieke medestrijders gepoogd wordt hier een zekere klaarheid te brengen.

In nummer 5 van het Katholiek Sociaal Tijdschrift tracht mej. W. Hillen, directrice van de Rooms Katholieke School voor Maatschappelijk Werk te Sittard de formules te vinden, welke ons wellicht kunnen helpen.

Zij wijst er op — en dit strookt met onze eigen ervaring — dat deskundigen op het terrein van het maatschappelijk werk het ten deze ook niet direct met elkaar eens kunnen worden. Ieder geeft een eigen definitie, welke op zich zelf niet onjuist is, maar welke uiteenzetting toch op haar beurt bij anderen geen bevrediging schenkt.

Mej. Hillen zegt, dat ten aanzien van één punt er wel een zekere eensgezindheid schijnt te bestaan, nl. dat het maatschappelijk werk zich bekommert om het individu, dat in nood verkeert. Echter, de Armenzorg doet dit evenzeer.

Het individu, de persoon, die hulp behoeft, staat bij het maatschappelijk werk op de voorgrond.

Er is echter meer, nl. dit, dat het individu, dat wij op het terrein van het maatschappelijk werk ontmoeten, niet alleen is de op zich zelf staande mens. Deze individu maakt ook deel uit van de gemeenschap. Daaruit vloeit weer voort, dat wij de persoon, die hulp behoeft, moeten zien in het milieu, waarin hij verkeert, of waaruit hij komt, terwijl wij ons tevens bezig moeten houden met de vraag hoe de gemeen-

schap als zodanig de voorzieningen treft om de desbetreffende persoon zoveel als mogelijk is, een volwaardige plaats in de gemeenschap te doen verkrijgen.

Wij kunnen het met andere woorden ook zo zeggen, dat de oorzaken van de individuele nood in vele gevallen zijn terug te brengen tot maatschappelijke nood. Met tal van voorbeelden kunnen wij dit allemaal uit eigen ervaring aantonen.

Vloeit uit het voorgaande niet voort, dat de maatschappelijke werker moet zorgen in belangrijke mate kennis te nemen van de sociale politiek en op zijn beurt weer moet trachten deze sociale politiek zodanig te beïnvloeden, dat daaruit, mede voor de individuen, menselijke waarden voortvloeien?

Weer terugkomende op hetgeen mej. Hillen schrijft, kan ik met haar deze opvatting onderschrijven, dat maatschappelijk werk nodig is om de sociale politiek aan te vullen en die nood op te vangen, welke door de sociale politiek niet of onvoldoende kan worden bestreken.

Al zouden wij het wellicht enigszins anders zeggen, er schuilt ontegenzeggelijk veel waars in de volgende uitspraak van mej. Hillen:

„Maatschappelijk Werk behoort daarom de taak van de sociale politiek te kennen en te bevorderen. Maar van de andere kant behoort men ook de onmisbare hulp die het m.w. hier moet bieden te begrijpen, te begrijpen ook zo, dat dit werk deskundig en wetenschappelijk verantwoord geschiedt, ook wat betreft het researchwerk, de documentatie en het trekken van verantwoorde conclusies uit ervaringen, zodat het werkelijk in staat is mede te werken aan de totstandkoming van een verantwoorde wetgeving en een verantwoorde hulpverlening.

Concluderend zien we nu dat men, uitgaande van het standpunt, dat een mens tegelijk individu en gemeenschapsmens is, er een nood kan bestaan die zijn oorzaak vindt in een defect van het individu, van de verhouding van het individu tot een of andere gemeenschap waarvan hij deel uitmaakt, of in een defect van een of andere gemeenschap als zodanig.

Al deze defecten heeft het m.w. te bezien en middelen te beramen om ze op te lossen en te voorkomen. Wanneer deze defecten hun oorzaak vinden in een onrecht moet het m.w. medewerkers dit onrecht te herstellen en zich zelf overbodig te maken.”

In min of meer overeenkomstige zin beschouwt drs A. Hoekstra in het maandblad Socialisme en Democratie van Januari 1950 de individu en de maatschappij, waar hij schrijft over: „Maatschappelijk Ongrijpbaren”.

De schrijver licht toe wat maatschappelijk ongrijpbaren zijn, welke plaats zij in onze samenleving innemen, onder welke groepen van de bevolking zij in belangrijke mate nog voorkomen en wat daartegen naar zijn mening kan geschieden. De heer Hoekstra vertelt, dat bij de maatschappelijk ongrijpbaren — onder welke groep de a-socialen een belangrijke groep vormen — men ten aanzien van deze mensen de totale situatie waarin zijn verkeren, in het oog moet houden en dat deze situatie is ontstaan door een complex van economische, sociale, psychologische, paedagogische en biologische factoren, welke bij het ontwerpen van een of de remedie in acht moeten worden genomen.

vervolg van pag. 3

extra-hulp verleent. Wat „Humanitas” extra doet, zal niet in mindering worden gebracht op de uitkering van de Gemeentelijke Dienst.

Voor een zeker aantal weken wordt extra-hulp verstrekt. Wekelijks wordt het bedrag, dat „Makkerhulp” beschikbaar kon stellen, thuis gebracht. Er is contact met het gezin. Er is hulp — ook in morele zin. Pracht werk, die „Makkerhulp”.

Er is een fonds „Makkerhulp”. — Gelukkig zijn we zo ver, dat hulp kan worden verstrekt. Echter ons fonds is niet onuitputtelijk. Versterking is nog altijd gewenst. De vrienden van Humanitas begrijpen dit. Dezer dagen ontvingen we, als gift, enkele „kolen”-guldens. Ze zijn toegevoegd aan het fonds „Makkerhulp”. Deze spontane daad roept om navolging.

Het fonds „Makkerhulp” is ons aller fonds. Laten we het versterken, opdat de hulp van mens tot mens mogelijk zij!

P. C. F.

Volkomen juist concludeert de schrijver, dat de hulp, welke hier moet komen, niet alleen een economisch aspect draagt, maar dat er tal van andere factoren in het geding zijn. Zijn conclusie is dan ook:

„Omdat voor de verheffing van de „maatschappelijk ongrijpbaren“ diepgaande economische, sociale en sociaal-paedagogische hervormingsarbeid nodig zijn (men denke aan „full-employment“, sanering van onhoudbare woningtoestand, ontwikkeling van „burgerschapzin“ en gemeenschapsvorming), zal de overheid hierbij een belangrijke taak hebben.

Doch de overheid zal het niet alleen af kunnen: de behulpzame hand van particuliere organisaties op het gebied van maatschappelijk werk kan niet worden gemist. Deze laatste moeten zorgen voor het levende, het warme en menselijke contact, dat de weg wijst tot het benutten van de mogelijkheden en kansen, welke van overheidswege worden geschapen; een contact, dat tevens helpt de problemen van aanpassing van individu en gezin te overwinnen.

HOE HET KAN!

Onze Rotterdamse afdeling heeft een groot aantal onder-afdelingen. Op 1 October 1949, zo meldde Von Zessen, de penningmeester van de Rotterdamse afdeling, bedroeg het aantal leden 1168 mannen en 233 vrouwen of in totaal 1401.

Op 1 Juli bedroeg het ledental 1360. In de zomerperiode dus een toeneming van 41 leden. „Na 1 October jl.“, we laten de penningmeester weer aan het woord, „is de groei in verschillende afdelingen weder aanzienlijk. Vreewijk is bijv., naar men ons meldde, de 500 al lang te boven. Die grote voorsprong kunnen de andere onder-afdelingen zich toch niet zo maar laten aanleunen?“

Zo kan het in Rotterdam. Stelselmatig voortgezette actie doet wonderen. Zo kan het ook elders!

In Amsterdam kent men, evenals in verschillende andere plaatsen, het stelsel van de medewerking van vrijwilligers bij de steunverlening van Overheidswege.

Elke week weer gaan de vrijwillige verzorgers in „hun“ gezinnen de steun thuisbrengen. Er ontstaat een band tussen de verzorgden en verzorgers. Hebt u wel eens een vrijwillige verzorger voor „zijn“ of „haar“ gezin horen pleiten?

Prachtig werk is het. Jammer, dat niet elke directeur van een gemeentelijke dienst voor sociale zaken de betekenis van het instituut der vrijwillige verzorgers inziet. Jammer, dat niet elke wethouder van Sociale Zaken zich voor dit stelsel interesseert.

Humanitas Amsterdam heeft dit jaar voor de verzorgden iets speciaals kunnen doen. Door een afzonderlijke actie werd het mogelijk aan elke verzorgde een Nieuwjaarspakket uit te reiken. Natuurlijk werkten de verzorgers gaarne mee en zo togen zij dan naar „hun“ gezinnen. Wie het meest genoot, ik weet het niet. Ik heb alleen het enthousiasme van de verzorgers ervaren.

Liefdadigheid, wel neen, makkerhulp in de echte, juiste betekenis van het woord!

Zo kan het in Amsterdam. Zo kan het ook elders!

Rotterdam heeft — ik zou haast zeggen: natuurlijk — ook een eigen orgaan. Voor mij ligt de 2e Jaargang no 1.

Mag ik iets van de inhoud vertellen? A. P. van Bedaf is de schrijver van het hoofdartikel, dat nog vervolgd zal worden en dat tot titel draagt: „Humanitas“ gezien in de ontwikkelingsgang van het maatschappelijk werk.”

Een nieuwe rubriek werd geopend. De leiding is in handen van B., maatschappelijk werker van beroep en een vechter voor Humanitas. Als onze vriend, die zich verschuilt achter die eenvoudige letter B. iets niet voor elkaar kan krijgen, dan kan men gerust zeggen: het is onmogelijk. „Hoe groot is de vangst?“ — het Rotterdamse orgaan zal er wel van getuigen en wij hopen het — ter exemplum van anderen — door te geven.

Rotterdam-linker-Maas heeft een Kerstpakkettenactie georganiseerd. Een inzameling, in kleine kring, werd gehouden. Voorlopig resultaat, f 1060,—. Een 150-tal pakketten werd uitgereikt.

Vreugde bij degenen, die het mochten ontvangen, groter vreugde bij de gevers, die het mochten uitreiken. Echte ware makkerhulp!

8 Februari belegt Rotterdam-Linker-Maasover weer een propaganda-avond De ontspanningsclub „G.E.B.“ verzorgt deze avond en natuurlijk wordt niet vergeten doel en betekenis van „Humanitas“ uiteen te zetten.

Rotterdam-Bloemhof blijft ook niet achter. Onze vriend Meijer de Vries voorzitter van onze Utrechtse afdeling, spreekt daar over „Samenleving en Maatschappelijk Werk“.

Humanitas leeft in Rotterdam. Zo kan het ook elders!

Humanitas leeft — ook in Dordrecht. In stilte bereidt men daar de zaken voor en op een zeker ogenblik is er resultaat bereikt. Ongeveer een jaar geleden riep „Humanitas“ een commissie in het leven, die zou onderzoeken of er mogelijkheden waren om een lokaal in te richten, waar ouden van dagen gedurende de wintermaanden zouden kunnen vertoeven. Het resultaat? Men neme kennis van wat „Het Vrije Volk“ meldt:

Belangrijke gebeurtenis voor de ouden van dagen

Gistermorgen is met enige plechtigheid het dagverblijf voor de Dordtse ouden van dagen geopend. Zoals men weet, was een commissie door Humanitas in het leven geroepen en, bestaande uit vertegenwoordigers van Humanitas, de Dordtse Bestuurdersbond, de Partij v. d. Arbeid, de vrouwenbonden van de P.v.d.A. en van het N.V.V., reeds enige tijd op zoek naar een geschikte gelegenheid, waar de ouden van dagen hun tijd warm en gezellig konden doorbrengen, toen men contact kreeg met de heer Silvius, die bereidwillig de foyer van het Luxor-theater ter beschikking stelde. Mooier kon men zich al niet wensen. Vandaar dat alles verder op rolletjes liep, dank zij ook een behoorlijke gift van de Dordtse Bestuurdersbond.

Er waren gisteren heel wat oudjes aanwezig, toen de heer Moen, voorzitter van de commissie, zijn openingswoord sprak, waaruit bleek aan welk een behoefte een dergelijk verblijf voldeed. Natuurlijk werden vele dankwoorden gesproken, doch van onze kant willen wij van onze waardering getuigen voor het werk door de commissie verricht. Hoe belangrijk dat werk is daarvan getuigde de aanwezigheid van de wethouder van Sociale Zaken, de heer H. de Munter, die niet alleen het initiatief, maar ook de resultaten toejuichte. Ook in deze rede kwam het belang van de verrichte sociale daad tot uiting. Immers, de oudjes, die hier komen babbelen, een spelletje doen en op andere wijze de tijd aangenaam passeren onder het genot van een kopje koffie of thee, hebben de werkzaamheid van hun leven aan de maatschappij gegeven. Daartegenover staat de plicht van de maatschappij en de medemens deze oudjes hun laatste dagen zo prettig mogelijk te maken. Deze plicht heb-

ben de medewerkende verenigingen, de commissieleden en de directie van het Luxor-theater begrepen."

Zo kan het in Dordrecht. Zo kan het ook elders!

Drie honderd vijfenzeventig aandachtig luisterende bezoekers had onze algemene voorzitter, mr In 't Veld, op 20 Januari onder zijn gehoor, toen hij sprak op een feestavond belegd door Amsterdam-West in het Root-haanhuis aan de Rozengracht.

Een uitstekend geslaagde avond. Een doordachte en doorvoelde rede van onze minister, die er van getuigde, dat het maatschappelijk werk — vooral in deze tijd — van zo heel grote betekenis is. Zijn inleiding sloeg in. De belangstelling is gewekt. De resultaten komen wel.

Een uitstekend geslaagde avond. De Democratisch Socialistische Toneelvereniging „P.I.O.D.” voerde op zeer verdienstelijke wijze op „De meid”, komedie van haat, van Herman Heijermans

Zeer verdienstelijk spel; mogen we de vertolkster van „De Meid” onze speciale hulde brengen! Dat was af!

Een uitstekend geslaagde avond. Voorzitter Cuypers weet op deze avonden, zo eenvoudig weg, het juiste woord te spreken. Er is hard gewerkt door onze vrienden uit Amsterdam-West en het resultaat was dienovereenkomstig.

Uitstekend geslaagd, ook de collecte ten bate van de ontspanningsarbeid voor de Verzorgden van Sociale Zaken. Zo kan het in Amsterdam-West! Waarom niet in Amsterdam-Noord, Oost en Zuid?

Faber had in Den Helder wel geen 375 bezoekers onder zijn gehoor, toen hij daar sprak over „50 jaar Kinderbescherming”, maar de niet-overmatig-talrijke bezoekers luisterden met volle aandacht.

De interessante nabeschouwing verhoogde het nuttig effect van deze eerste bijeenkomst in 1950.

De afdeling Den Helder gaat door en hoopt binnenkort het onderwerp „Het Gevangeniswezen vroeger en nu” te laten behandelen.

Er is leven in „Humanitas”. Op 1 Februari spreekt J. de Bruijn, algemeen penningmeester, op een feestavond belegd in Groningen, terwijl Faber op 3 Februari in Enschede en op 5 Februari in Hengelo een inleiding hoopt te houden. Op 4 Februari vindt dan nog de vergadering in het gewest Overijsel in Almelo plaats. 10 Februari gaat hij, voor 't eerst, naar Hoorn. Ook daar is belangstelling. Het werk is zwaar maar er kunnen resultaten bereikt worden. Hoe het kan, leerde dit overzicht! Laat dit voorbeeld gevolgd worden!

Amsterdammers opgelet!

In samenwerking met de Gemeenschap West van het Humanistisch Verbond organiseert Humanitas West I een filmvoorstelling op Zondagmorgen 19 Maart in het West-End-Theater, Jan Evertsenstraat 18 B (Krommerdt).

Gegeven wordt de prachtige Italiaanse film „Sciuscia” (de schoenpoetsertjes), waarin het kinderleed meesterlijk wordt weergegeven.

Mej. mr P. G. Prins, Hoofd van het Nationaal Bureau voor Kinderbescherming te 's-Gravenhage, zal een inleidend woord spreken.

Wij raden de Amsterdamse leden aan deze film te gaan zien en de rede van mej. mr Prins te beluisteren.

Entrée f 0,60; toegang boven 18 jaar.

Zaal open 9.30 uur. Aanvang 10 uur.

HAARLEM.

Een gezellige avond. Uit erkentelijkheid voor het door leden en niet-leden in 1949 verrichte maatschappelijk werk, voor wat zij deden ten behoeve van de lotenverkoop en de collecte, organiseerde het afdelingsbestuur een avond, die behoudens een leerzame lezing toch in hoofdzaak stond in het teken van ontspanning op verantwoord peil.

De dames Annie Soellaert (mezzo-sopraan), Bep van Leuven (alt) en Greet Westra (pianiste) zijn er in geslaagd om een 60-tal medewerkers(sters) muzikaal genot van goed gehalte te schenken.

De voorzitter, de heer F. S. Noordhoff, sprak een kort openingswoord, waarin hij wees op het toenemende werk der afdeling, op het feit, dat aan de Raad is voorgesteld om onze afdeling een subsidie toe te kennen, dat ons lid, de heer H. G. Cannegieter uit zijn welvoorzien bibliotheek een 40-tal boeken en brochures over maatschappelijk werk te onzer beschikking heeft gesteld, welke gift dankbaar werd aanvaard.

Na het eerste gedeelte van zang en piano, dat met brio werd geboden, droeg de heer J. P. Terol de geschiedenis van Julius Caesar voor. Alhoewel deze voordracht eigenlijk buiten de stijl van deze avond viel, bleek uit het gelach en het applaus, dat men deze vrolijke noot alleszins waardeerde.

Daar onze Maatschappelijke Werkster, mevrouw A. Bijl—Beket, wegens ziekte haar lezing over het werk van onze afdeling niet kon houden, was mejuffrouw M. Jonkmans, adjunct-directrice van de School voor Maatschappelijk Werk te Amsterdam, bereid gevonden te lezen over: „Nieuwe inzichten in de houding van de Maatschappelijke Werker bij zijn werk.”

Vroeger, zo zei spreekster, werd door „rijken” aan „armen” „liefdadigheid” bedreven, welke laatsten dan héél dankbaar behoorden te zijn. De toenmalige arbeidersbeweging kon deze mens-onwaardige liefdadigheid niet alleen niet waarderen, maar zij was mede oorzaak, dat men daar het particulier maatschappelijk werk verwierp. Nu is men zich van de waarde van dit werk bewust aan het worden, terwijl het karakter er van belangrijk en belangwekkend aan het veranderen is, juist ook, omdat de moderne arbeidersbeweging er steeds meer belangstelling voor gaat tonen.

Niet in de éérste plaats moet er materiële bijstand worden verleend (— en waar deze nodig is, zal deze veelal door de Overheid moeten worden geboden. Vl.), maar, er zal vooral geholpen moeten worden bij gezins- en andere moeilijkheden. Maatschappelijk Werk is **gemeenschapsplicht**, een plicht, die zowel op de Overheid, als op de Kerken en de particulieren rust. Van veel betekenis is, dat het maatschappelijk werk in **democratische** geest wordt verricht, d.w.z., dat alle maatregelen en beslissingen zoveel mogelijk dienen te worden genomen in overleg met de cliënt. Zijn zelf-respect moet worden ontzien door de maatschappelijke werker, die bovendien moet leren zich in te denken en in te leven in de gedachtengang van die cliënt.

Spreekster besloot haar belangwekkend betoog, dat hier en daar werd verduidelijkt met sprekende voorbeelden, met de uitspraak van mejuffrouw Emilie Knappert: „Wij werken aan het werk, het werk werkt aan ons!”

Nadat de zangeressen en de pianiste wederom met succes enige nummers ten gehore hadden gebracht, sloot de voorzitter deze bijeenkomst met woorden van dank aan allen, die aan het welslagen er van hadden medegewerkt, maar ook aan alle medewerk(sters), al of niet aanwezig, die hun krachten gaven ten behoeve van het werk onzer afdeling. Hij sprak ten slotte de hoop uit, dat zij wederom, met nog vele anderen, bereid zullen zijn bij voorkomende gelegenheid de helpende hand te bieden.

Vl.

HUMANITAS IN OVERIJSEL

Op Zaterdag 4 Februari kwamen in Almelo op initiatief van het Hoofdbestuur, de bestuursleden van de afdelingen Almelo, Enschede, Hengelo en Zwolle bijeen om samen eens gedachten uit te wisselen over de opgedane ervaringen in de laatste jaren en de mogelijkheden voor het werk in de toekomst.

Door de algemeen secretaris, de heer P. C. Faber, werd een korte inleiding gehouden, waarin hij de positie en de ontwikkeling van „Humanitas” als organisatie voor het maatschappelijk werk schetste en vertelde van de ervaringen, die elders werden opgedaan met het instellen van adviesbureaux, de bemoeiingen met de Kinderbescherming, het reclasseringswerk, de gezinsverzorging en de vrijwillige armenverzorging, zoals die in een aantal gemeenten plaats vindt met behulp van „Humanitas”.

Spreker liet duidelijk uitkomen, dat na de aanvaankelijke werkzaamheden met de opzet van de eigen organisatie en het verkennen van het gehele terrein van het maatschappelijk werk, nu de tijd aanbreekt, dat „Humanitas” op verschillende gebieden, nog meer dan in het verleden, van het woord tot de daden over moet gaan en zich ook praktisch een plaats moet verwerven temidden van de andere organen voor het maatschappelijk werk.

Na deze inleiding was het woord aan de vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen om van hun eigen ervaringen in het werk te vertellen. We zouden te veel ruimte in ons orgaan in beslag nemen, als wij uitvoerig alle belangrijke ervaringen en werkzaamheden van onze Overijsselse afdelingen zouden vermelden. Daarom volstaan wij korthedshalve met het volgende:

Almelo werkt door relaties van het bestuurslid mej. mr Veth aan geestelijke verzorging in het Huis van Bewaring, werkt mee aan het werk van plaatselijke commissie voor Huishoudelijke Voorlichting, het reclasseringswerk en heeft plannen om te komen tot een eigen gezinsverzorging.

Het ledental van onze afdeling **Hengelo** is in de laatste drie maanden verviervoudigd. Men houdt hier elke week op Donderdagavond spreekuur in het Eigen Gebouw, is vertegenwoordigd en werkt samen met de plaatselijke Stichting voor Sociale Gezinszorg, heeft in de laatste maanden geholpen om een aantal moeilijke gevallen tot oplossing te brengen en is voornemens binnenkort een nieuw initiatief voor materiële steun in toepassing te brengen. Bovendien telt zij onder haar leden een aantal toezichthouders en gezinsvoogden.

De afdeling **Enschede** houdt op vaste avonden per week spreekuur en is over het algemeen goed bekend in deze stad. De heer A. Dijk verricht daar als secretaris, in samenwerking met mevr. Tijhof-Scholten, veel en nuttig werk. Het vorige jaar heeft men 80 gezinnen aan kleding en dekking geholpen in samenwerking met de Gemeentelijke Sociale Dienst.

De afdeling verzorgt in 7 gevallen toezicht voor de reclassering en heeft een goed contact met gedemobiliseerden en in Indonesië verblijf houdende militairen door middel van het Thuisfront „Humanitas”.

De morele en financiële steun van overheid en particulieren voor het werk van deze afdeling is zeer verheugend.

In **Zwolle** bestaat geen afzonderlijke commissie voor het Thuisfront, doch wordt wel praktisch Thuisfrontwerk verricht door „Humanitas”. Door het nieuwe bestuur (de heer Sandifort zag zich door drukke werk-

zaamheden genoodzaakt te bedanken als voorzitter) wordt het werk met nieuwe energie aangepakt. De zittingsavonden zijn weer begonnen. Op de vergaderingen van de vakbondsafdelingen en de P.v.d.A. worden korte inleidingen over het werk gehouden, terwijl men samenwerkt met het Nederlands Genootschap voor Reclassering.

Het verheugende is, dat uit de gedachtenwisseling gebleken is, dat men in de vier Overijsselse afdelingen groei constateert en toenemende sympathie van overheid en bevolking merkbaar is en men over een behoorlijk aantal deskundige medewerkers beschikt. De heer Faber heeft bovendien een paar aardige suggesties over contributie- en donatiezegels en over de organen mee kunnen nemen naar Amsterdam.

Aan het einde van de bijeenkomst werd besloten een districtscommissie samen te stellen, bestaande uit een vertegenwoordiger van elke afdeling en enkele verspreide leden uit de provincie.

Deze commissie zal het oprichten van meerdere afdelingen voorbereiden en over enige tijd weer een bijeenkomst als deze organiseren.

Het was een goede vergadering, waarin wij allen wat geleerd hebben en gesterkt zijn in onze gedachten en de wil om het maatschappelijk werk voor de buitenkerkelijken met energie aan te pakken. Wij kunnen andere provincies en gewesten een uitwisseling van gedachten en ervaringen in deze geest aanbevelen. Hengelo (O.), 8 Februari 1950.

A. J. WEVERS

Maatschappelijk werk op humanistische grondslag

Over bovenstaand onderwerp sprak de heer P. C. Faber op Zondagochtend 5 Februari te Hengelo in een bijeenkomst, die werd belegd door de gemeenschap Hengelo van het Humanistisch Verbond.

De bijeenkomst was heel goed bezocht en onder het gehoor bevonden zich ook de directeur van de school voor opleiding tot maatschappelijk werker en een aantal leerlingen van deze school. Het gehoorzaaltje van het Verbond was geheel gevuld.

De heer Faber begon voor de pauze de geschiedenis van het maatschappelijk werk in ons land te vertellen, waarbij hij duidelijk deed uitkomen, hoe de opvattingen omtrent dit werk zich wijzigen bij verdere maatschappelijke structuur. Spreker gaf een korte en duidelijke toelichting op de vraag, waarom nu ook een instelling op Humanistische grondslag nodig is naast de reeds bestaande kerkelijke en algemene instellingen.

Na de pauze sprak de inleider over de samenwerking van Humanitas met het Humanistisch Verbond en waar de scheidingslijn tussen deze beide organisaties ligt. Spreker vond hierbij de gelegenheid te wijzen op de Stichting „Mens en Wereld”, die binnenkort met haar werkzaamheden zal aanvangen.

Van de gelegenheid om vragen te stellen werd door enkelen gebruik gemaakt, waarna zich enkele aanwezigen als lid van „Humanitas” aanmeldden.

Een bezinningsbijeenkomst, die verhelderend heeft gewerkt onder de leden van het Humanistisch Verbond en de andere bezoekers en bovendien belangrijke propaganda inhoudt voor „Humanitas”.

Hengelo (O.), 8 Februari 1950.

A. J. WEVERS

Thuisfront „Humanitas”

NOGMAALS EEN AANVAL OP UW BOEKENKAST

Nu door de besluiten van de Ronde-Tafel-conferentie in Indonesië nieuwe verhoudingen zijn ontstaan, dreigt er voor onze jongens, zolang zij nog niet aan de beurt zijn om scheep te gaan, groot gevaar.

Nl. het gevaar van de verveling. Dat vele van onze jongens dat gevaar zien en zelfs soms

aan den lijve ondervinden blijkt mij uit de talrijke brieven die ik ontvang en waarin veelal dringend verzocht wordt om lectuur en goede boeken. Graag geef ik dat dringende verzoek aan u door, met de bedoeling dat u nog eens in uw boekenkast gaat snuffelen. U vindt stellig nog wel wat „goede lectuur”, waarmee wij de jongens kunnen helpen de wachttijd te doden.

Wacht niet tot morgen, maak nu het boekenpakketje klaar en zendt het ons per omgaande toe. Wij zorgen voor verzending naar Indonesië.

Mocht u werkelijk niets kunnen vinden dan is een bijdrage in ons „Boekenfonds” óók hartelijk welkom. Ons gironummer is 523634.

CONTACTWEEKEND MET GEDEMOBILISEERDEN

Op 10, 11, 12 en 13 Maart a.s. organiseren wij op de Paasheuvel te Vierhouten een contactweekend met gedemobiliseerden.

Hiervoor zullen wij de bij ons bekende en vermoedelijk belangstellende demobilisanten uitnodigen, die pas uit Indonesië zijn teruggekeerd of binnenkort zullen terugkeren. Ook hun vrouwen en verloofden zullen wij uitnodigen. Wij bepalen ons hoofdzakelijk tot deze groep omdat zij nog in de gelegenheid zijn vrij te reizen, zodat alleen de verloofden of echtgenoten reiskosten hebben.

De kosten van deelneming voor het gehele weekend met inbegrip van volledig logies zullen stellig geen bezwaar opleveren, want deze zijn vastgesteld op f 2,50 per persoon.

Het zeer aantrekkelijke programma zoals wij dit voorlopig vaststelden volgt hieronder:

Vrijdagavond: Opening en kennismaking. Gelegenheid tot onderling gesprek en vertoning van film(s), onder andere die een beeld geven van ons land nu.

Zaterdagochtend: Wandeling-bezichtiging van de terreinen van de Paasheuvel en omgeving.

Gesprek onder leiding van Evert Vermeer over de huidige politieke verhoudingen in Nederland.

Zaterdagmiddag: Gesprek onder leiding van drs D. Roemers over de huidige economische en sociale verhoudingen in ons land.

Zaterdagavond: Muziek en voordrachtavond met luchtig karakter (VARA-medewerking).

Zondagochtend: Inleiding door dr J. P. v. Praag over: „De geestelijke organisatie van de buitenkerkelijken”.

Zondagmiddag: Vrije middag: wandelen, spelen, repetitie voor bonte-avondprogramma.

Zondagavond: Gesprek over „Internationale perspectieven” met Koos Vorrink. Bont programma van de deelnemers en Slotbal.

Maandagmorgen: Gereedmaken voor de afreis, koffiedrinken en afscheid.

Mocht u reeds nu, of in de komende weken demobilisanten ontmoeten die graag aan ons weekend willen deelnemen, zendt ons dan even een briefkaartje met naam en adres.

J. TERLINGEN

OOK BINNENLANDS EEN TAAK

Dat er ook hier te lande goed werk door ons kan worden gedaan, zo bijv. voor militairen in hospitalen, blijkt wel uit het volgende:

Via de VARA (Ducdalf) kregen we het verzoek uit het hospitaal Oog in Al te Utrecht om gekleurde platen voor handenarbeid-doeleinden te zenden. Hier werd voor gezorgd. Grote dankbaarheid — en een nieuw verzoek — nu voor lectuur, etc.

Onze prompte zending bezorgde ons een brief, waaruit we het volgende overnemen:

„Hedenmorgen mocht ik, nadat er Zaterdag reeds een aankondiging voor was gekomen een leetuurpakket in ontvangst nemen. Fluks werd het geopend en ik mag wel zeggen, de inhoud overtrof alle verwachtingen. Ik stond (of liever lag) er even sprakeloos van. Niet alleen de lichte leetuur, maar ook puzzles en, ik mag wel zeggen, studieboeken vormden de inhoud.

De dank hiervoor is eigenlijk niet onder woorden te brengen. Echter niet alleen van mijzelf, maar ook van mijn medepatiënten, die er natuurlijk evengoed van zullen genieten. U kunt er op rekenen dat deze leetuur een lange weg langs de ziekenbedden zal afleggen.

Nogmaals onze zeer hartelijke dank voor dit pakket. Nu enkele woorden van mijzelf.

Natuurlijk dank ik u ten zeerste voor het pakket, maar ook voor de ontvangen brief en uw wensen voor beterschap.

Volgaarne voldoe ik bij deze aan uw wens om nog eens iets van me te laten horen. Ik ben practisch gesproken een beetje van de wereld afgesloten. Zodoende kwam ik op het idee wat leetuur aan te vragen. Niet te vergeefs. Door deze daad uwerzijds een beetje brutaal geworden, waag ik het er op nogmaals een verzoek te doen”.

Dit verzoek is dan om regelmatig correspondentie of bezoek te mogen ontvangen van een buitenkerkelijk geestverwant. Daar is natuurlijk direct werk van gemaakt.

Ja, er is ook in de toekomst nog veel te doen voor ons

THUISFRONT HUMANITAS

„Humanitas”-vrienden, wonende in Haarlem en omstreken, raden wij ten sterkste aan de bijeenkomsten te bezoeken op Maandag 6 en 13 Maart a.s. belegd door het Instituut voor Arbeidersontwikkeling in samenwerking met de afd. Haarlem van „Humanitas”. Zij worden gehouden bij Brinkman op de Grote Markt en beginnen om 20 uur. *Mevrouw C. Ploeg—Ploeg* spreekt dan over „Huwelijksproblemen”.